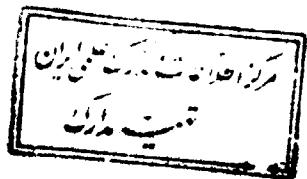
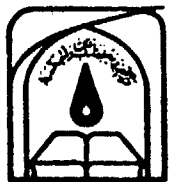

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

٢٧٨١٥

۱۳۷۸ / ۱۲ / ۱۶

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده هنر

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد رشته کارگردانی پویانمایی

موضوع نظری

تحلیلی بر آثار انیمیشن علی اکبر صادقی

موضوع عملی:

ساخت فیلم «اولین نیلوفر»

محمد علی صفورا

استاد راهنما:

سید علیرضا گلپایگانی

استاد مشاور:

خانم مهین جواهریان

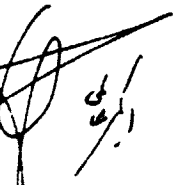

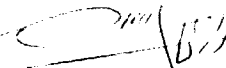
پاییز ۱۳۷۸

52811

۲۷۸۱۰

تأیید به اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیئت داوران نسخه نهائی پایان نامه خانم/آقای: محمد علی صفورا.....
 تحت عنوان: تحلیلی بر آثار انیمیشن علمی اکبر صادقی و ساخت فیلم "اولین نیلوفر".....
 را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنند.

اعضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیأت داوران
	مربی	سید علیرضا گلپایگانی	نظری ۱- استاد راهنما
	مربی	علی اکبر صادقی	عملی
	مربی	مهین جواهریان	۲- استاد مشاور
	استادیار	دکتر اکبر عالمی	۳- نماینده شورای تحصیلات تکمیلی
	مربی	حمیدرضا پوردیلمی	۴- استاد ممتحن
	مربی	ابوالفضل رازانی	۵- استاد ممتحن

بسمه تعالی

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱ در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲ در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:
«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته پرورشی است
که در سال ۱۳۷۸ در دانشکده هنر دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم / جناب
آقای دکتر علی صاحبی، مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر مهین جواهری و مشاوره سرکار
خانم / جناب آقای دکتر _____ از آن دفاع شده است.»

ماده ۳ به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴ در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵ دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶ اینجانب محمدعلی صنورا دانشجوی رشته پرورشی مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: _____
تاریخ و امضا: _____
۷۸،۹،۱۴

تقدیم به:
بزرگواری همسر
و
به صبر و تحمل فرزندانم، بزرگمهر

به نام خدا

سپاس خدایی که به من توانایی عطا کرد تا این مرحله از زندگی را با تمامی مشکلات آن پشت سر بگذارم.

بدینوسیله از تمامی عزیزانی که در نگارش این مجموعه به اینجانب یاری رسانده‌اند نهایت سپاسگزاری را به عمل می‌آورم.

سپاس از استاد گرامی علی اکبر صادقی به خاطر تلاش برجسته ایشان در عرصه هنر و بویژه عرصه هنر پویانمایی و نیز به خاطر راهنمایی اینجانب در ساخت پروژه عملی «اولین نیلوفر».

سپاس از زحمات بی دریغ استاد گرامی علیرضا گلپایگانی که راهنمایی اینجانب را در نگارش رساله به عهده داشتند و همواره در طول دوران تحصیل مشوق و یآوری دلسوز بودند.

سپاس از سرکار خانم مهین جواهریان که به عنوان استاد مشاور قبول زحمت کردند. سپاس از استاد گرامی اکبر عالمی که با سخاوتی بی‌مانند و به تساوی مهربانی و علمش را در میان دانشجویان تقسیم می‌کنند.

و سپاس از برادر عزیز و ارجمند مجید جان‌نثاری که همیشه مایه دلگرمی و امید همه ما بوده است.

همچنین لازم است از تمامی مسئولین دانشکده و کلیه دوستانی که مرا در تهیه این رساله یاری رسانده‌اند نهایت سپاسگزاری را به عمل آورم.

چکیده پایان نامه

این رساله شامل ۶ فصل می باشد. دو فصل ابتدایی آن مربوط به طرح تحقیق و سابقه موضوع است و ۳ فصل بعدی مطالبی است که در ارتباط با موضوع اصلی پایان نامه که تحلیلی بر آثار انیمیشن علی اکبر صادقی است نوشته شده است. فصل آخر رساله نیز گزارش پروژه عملی فیلم «اولین نیلوفر» ارائه شده است.

جامعه انیمیشن ایران معتقد است، علی اکبر صادقی از جمله هنرمندانی است که آثار انیمیشن او از سبک و ویژگیهایی شخصی برخوردار است، ویژگیهایی که ارتباطی مستقیم با فرهنگ ملی ایران دارد. این ویژگی مهم بهانه‌ای شد تا در مقدمه تحلیل آثار ایشان فصلی در نظر گرفته شود تحت عنوان «در جستجوی مفهوم انیمیشن ملی» که در این فصل سعی شده با توجه به منابع موجود و استناد بر نظرات صاحب نظران ویژگیها و عناصری که می تواند به وجود آورنده «انیمیشن ملی» و یا «مکتب» انیمیشن ایران باشد، بررسی و مطرح شود که مسلماً تأمل در این ویژگیها می تواند راهگشایی برای جامعه انیمیشن ایران در جهت خلق آثاری با «هویت ایرانی» باشد.

در فصلهای بعدی رساله سعی شده با تجزیه و تحلیل تمامی جنبه‌ها و عناصر موجود در فیلمهای علی اکبر صادقی، ویژگیهای سبکی این هنرمند توانا بررسی و مطرح شود. لازم به ذکر است در این مسیر به سابقه و تواناییهای بالای صادقی در زمینه هنر نقاشی و گرافیک که مقدمه ورود ایشان به دنیای انیمیشن بوده نیز اشاره شده است.

صادقی یکی از پیشگامان انیمیشن در ایران است و بدون شک یکی از پدیده‌های آن، تحلیل آثار ارزشمند این هنرمند بزرگ علاوه بر اینکه عرصه تازه‌ای پیش روی دانشجویان این رشته می‌گشاید، می تواند ویژگیهای دوره و بخشی از تاریخ انیمیشن ایران را نیز به همراه آورد که مسلماً برای علاقمندان به رشته انیمیشن سودمند خواهد بود.

فصل اول: مقدمه

۲	۱-۱- عنوان تحقیق
۲	۲-۱- تعریف موضوع
۲	۳-۱- اهداف تحقیق
۳	۴-۱- ضرورت

فصل دوم: پرده برداری از هنر هشتم

۶	۱-۲- مقدمه
۹	۲-۲- نگاهی مختصر به مکاتب سینمای انیمیشن
۱۰	۱-۲-۲- مکتب والت دیزنی
۱۳	۲-۲-۲- مکتب زاگرب
۱۵	۳-۲-۲- مکتب U.P.A
۱۷	۴-۲-۲- مکتب کانادا
۱۹	۳-۲- تاریخچه انیمیشن در ایران
۱۹	۱-۳-۲- پیشگامان انیمیشن در ایران
۲۲	۲-۳-۲- نگاهی مختصر به تاریخچه تولید فیلم انیمیشن در کانون
۲۴	۳-۳-۲- سینمای انیمیشن پس از انقلاب اسلامی

فصل سوم: در جستجوی مفهوم انیمیشن ملی

۲۷	۱-۳- مفهوم و ویژگیهای انیمیشن ملی
۴۶	۲-۳- دیدگاهها
۴۶	۱-۲-۳- گفتگو با استاد ابوالفضل رازانی
۵۳	۲-۲-۳- گفتگو با آقای حمیدرضا پوردیلمی
۶۲	۳-۲-۳- گفتگو با آقای امیرمحمد دهستانی
۷۲	۴-۲-۳- گفتگو با استاد علی اکبر صادقی
۸۴	۳-۳- خلاصه

صفحه	عنوان
	فصل چهارم: علی اکبر صادقی، زندگینامه و آثار
۸۹	۱-۴- زندگینامه
۹۰	۲-۴- حضور در جشنواره‌ها
۹۳	۳-۴- صادقی و هنرهای تجسمی
	فصل پنجم: تجزیه و تحلیل فیلمهای علی اکبر صادقی
۹۹	۱-۵- مقدمه
۱۰۱	۲-۵- تحلیل فیلم «هفت شهر»
۱۰۲	۱-۲-۵- داستان و محتوای فیلم
۱۰۵	۲-۲-۵- تیتراژ
۱۰۶	۳-۲-۵- طراحی و گرافیک
۱۰۸	۴-۲-۵- حرکت و زمانبندی
۱۱۰	۳-۵- تحلیل فیلم «گلباران»
۱۱۱	۱-۳-۵- داستان و محتوای فیلم
۱۱۳	۲-۳-۵- تیتراژ
۱۱۵	۳-۳-۵- طراحی و گرافیک
۱۱۷	۴-۳-۵- حرکت و زمانبندی
۱۲۰	۴-۵- تحلیل فیلم «من آنم که»
۱۲۱	۱-۴-۵- داستان و محتوای فیلم
۱۲۲	۲-۴-۵- تیتراژ
۱۲۲	۳-۴-۵- طراحی و گرافیک
۱۲۴	۴-۴-۵- حرکت و زمانبندی
۱۲۷	۵-۵- تحلیل فیلم «رخ»
۱۲۸	۱-۵-۵- داستان و محتوای فیلم
۱۲۹	۲-۵-۵- تیتراژ
۱۳۰	۳-۵-۵- طراحی و گرافیک

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۳۱	۵-۵-۴- حرکت و زمانبندی.....
۱۳۳	۵-۶- تحلیل فیلم «ملک خورشید».....
۱۳۴	۵-۶-۱- داستان و محتوای فیلم.....
۱۳۶	۵-۶-۲- تیتراژ.....
۱۳۷	۵-۶-۳- طراحی و گرافیک.....
۱۳۸	۵-۶-۴- حرکت و زمانبندی.....
۱۴۱	۵-۷- تحلیل فیلم «زال و سیمرغ».....
۱۴۲	۵-۷-۱- داستان و محتوای فیلم.....
۱۴۴	۵-۷-۲- تیتراژ.....
۱۴۶	۵-۷-۳- طراحی و گرافیک.....
۱۴۷	۵-۷-۴- حرکت و زمانبندی.....
۱۴۹	۵-۸- موسیقی و صدا در آثار صادقی.....
۱۵۵	۵-۹- ویژگیهای سبک در آثار صادقی.....
فصل ششم: گزارش کار عملی «اولین نیلوفر»	
۱۵۹	۶-۱- فیلمنامه.....
۱۶۶	۶-۲- استوری بورد.....
۱۷۶	۶-۳- مراحل شکل‌گیری.....
۱۸۳	نتیجه‌گیری.....
۱۸۵	منابع و مآخذ.....
۱۸۷	ضمائم.....
۱۸۸	ضمیمه الف.....
۲۱۶	ضمیمه ب.....
۲۴۴	Abstract.....

فصل اول

مقدمه

۱-۱- عنوان تمقیق

۱-۲- تعریف موضوع

۱-۳- اهداف تمقیق

۱-۴- ضرورت

۱-۱- عنوان تحقیق: تحلیلی بر آثار انیمیشن علی اکبر صادقی

۱-۲- تعریف موضوع:

امروزه هنر و رسانه انیمیشن از جایگاه بلند مرتبه‌ای در میان رسانه‌های دنیا برخوردار است که این اهمیت را می‌توان به خوبی در تولید و پخش گسترده فیلمهای انیمیشن در سینما و تلویزیون مشاهده کرد.

دنایای امروز به خاطر گستردگی و اهمیت تبلیغات، دنیای گرافیک و جلوه‌های بصری است که بواسطه همین جلوه‌های بصری سلیقه مردم هر لحظه بیشتر به سمت تصاویر گرافیکی و همچنین انیمیشن که وجوه گرافیکی آن بسیار بالا است سوق داده می‌شود. از طرفی با وجود پیشرفت چشمگیر در تکنولوژی ساخت فیلم زنده، برخلاف گذشته، خلاقیتها در سینمای امروز دنیا کم‌رنگ‌تر شده که این مسئله نیز گرایش مردم دنیا را به فیلمهای انیمیشن که سرشار از فضاهای فانتزی و متفاوت است هر لحظه بیشتر کرده است، به طوری که تقاضا برای پخش فیلمهای انیمیشن در دهها هزار شبکه تلویزیونی موجود هر لحظه افزایش یافته و سرعت زیادی به تولید فیلمهای انیمیشن در سراسر دنیا داده است. در سینمای زنده دنیا امروزه کمتر فیلمی دیده می‌شود که به صورت مستقیم یا غیر مستقیم از توانمندی انیمیشن استفاده نکرده باشد.

اما با توجه به اینکه انیمیشنهای هنری ایران، همیشه جایگاه ویژه‌ای در حیطه هنر ملی و همچنین در جشنواره‌های بین‌المللی داشته این اتفاقها کمتر به سینمای انیمیشن ایران مرتبط است چرا که سینمای انیمیشن ما بسیار نوپا بوده و هنوز در حال طی کردن مراحل جنینی و رشد اولیه است.

۱-۳- اهداف تحقیق:

مظلومیت سینمای انیمیشن، مظلومیتی مضاعف است که دلایل آن به چند موضوع برمی‌گردد، اول اینکه برای ایجاد صنعت انیمیشن در یک کشور نیاز به مدیریت و سرمایه است، که در کشور ما متأسفانه نه مدیریت درست و نه سرمایه لازم وجود ندارد.

دوم، به خاطر عدم وجود تشکلی سازمان یافته در جذب و هدایت نیروهای متخصص، این مسئله باعث شده هر حرکت و اتفاقی در سینمای انیمیشن ایران به شکل انفرادی و تجربی صورت بگیرد و تجارب آن به دیگران انتقال داده نشود که این مسئله باعث شده در مقاطع مختلف همه چیز از نقطه صفر شروع شود و سوم از جهت کم مهری و می توان گفت بی مهری ارباب جراید و جامعه منتقدین که به کلی این سینما را فراموش کرده‌اند و هیچگاه به نقد و بررسی جدی آن نپرداختند تا از این طریق بتوانند حرکت و جنبشی در سینمای انیمیشن به وجود آورند و آن را به سمت و سوی یک سینمای انیمیشن ملی سوق دهند.

معضلات سینمای انیمیشن ایران به قدری گسترده است که هیچ شخص و یا سازمانی نمی تواند ادعا داشته باشد که به تنهایی می تواند از عهده حل این مشکلات برآید. بر این اساس حل این مشکلات وظیفه تمامی کسانی است که به این سینما علاقه دارند و در آن به نوعی فعالیت می کنند.

طی دو سه سال گذشته جنب و جوشی نسبی در سینمای انیمیشن ایران به وجود آمده که برگزاری اولین جشنواره پویانمایی پس از بیست سال از آن جمله است. صاحب نظران این رسانه نیز به شکلی محدود، پراکنده و بسیار گذرا مطالبی را درباره سینمای «انیمیشن ملی» مطرح کرده‌اند. شواهد و قرائن نشان می دهد که برای رسیدن به شرایط ایده آل و داشتن انیمیشنی با روح ملی، می بایست هر چه زودتر اقدام کرد و در جستجوی ویژگیهای آن بود. در حال حاضر به طور قطع و یقین ویژگیهایی که بتواند وجه مشخصه و شناسنامه انیمیشن ایران باشد، برای کسی واضح و مشخص نمی باشد. در واقع مطالبی که در این باره گفته می شود، بیشتر نظرات شخصی و سلیقه ای است و اینکه چه مرجعی باید مسئولیت تدوین این سیاستها و ویژگیها را تقبل کند نیز مشخص نیست. در چنین فضایی سینمای انیمیشن چاره ای ندارد به جز اینکه همچنان از راه آزمون و خطا به راه خود ادامه دهد.

این رساله قصد دارد در حد توان خود با تجزیه و تحلیل آثار یکی از پیشگامان هنر انیمیشن ایران سهم ناچیزی در جهت مطرح کردن ویژگیهای سبک این هنرمند که جدای از ویژگیهای سینمای انیمیشن ایران نیست، داشته باشد و نیز با طرح این سؤال که "ویژگیها و مفهوم انیمیشن ملی ایران چیست؟" قدمی در جهت طرح مسائل تئوری و نظری درباره سینمای انیمیشن ایران بردارد. از جمله اهداف عام این تحقیق، می توان به جمع آوری نظرات صاحب نظران که به شکلی پراکنده در منابع مختلف وجود دارد، اشاره کرد.

۱-۴- ضرورت:

ضرورت نگارش چنین رساله ای از آنجا ناشی می شود که هنرمندان صاحب سبک در سینمای

انیمیشن ایران بسیار معدودند و آثار علی اکبر صادقی به لحاظ داشتن ویژگیهای سبکی در رأس همه آثار جلوه‌نمایی می‌کند که مسلماً تحلیل این آثار می‌تواند به دانشجویان این رشته بهره‌فراوانی برساند. همچنین بازگویی و بررسی ویژگیهای سبک علی اکبر صادقی می‌تواند احیاکننده سبک ایشان در انیمیشن ایران باشد. که این نیز می‌تواند باعث به وجود آمدن حرکتی تازه در فضای سردرگم انیمیشن ایران باشد.

فصل دوه

پرده برداری از هنر هشتم

۲-۱- مقدمه

۲-۲- نگاهی مختصر به مکاتب سینمای انیمیشن

۲-۳- تاریخچه انیمیشن در ایران